

26.9.2024

Eduskunta

Valtiovarainvaliokunta/Maatalousjaosto

ASIA: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025 (TAE – PL 30 esittely, keskeiset muutokset ja kipupisteet)

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund kiittää lausuntomahdollisuudesta koskien vuoden 2025 talousarviota ja toteaa seuraavaa koskien PL 30.

- Valtiontalouden kehysten osalta SLC ymmärtää hallituksen esittämiä taloudellisia linjauksia, jossa tasapainotetaan valtion kuluja ja tuloja.
- Maatalouden kannattavuustilanne on ollut pitkään heikko ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on aiheuttanut epävakautta tuotantopanosmarkkinoilla, ja tuottajahinnat eivät ole pystyneet nousemaan samassa tahdissa kuin tuotantokustannukset. PL 30n osalta suurin talouserä ovat maatalouden tuet. Tukien tasoihin ei esitetä suurempia muutoksia vaan tukitasot seuraavat Suomen Cap-suunnitelmaa. Tällä hetkellä tukitasot eivät kuitenkaan ole riittäviä parantamaan maatalouden kannattavuutta. SLC:n näkemys on että CAP-suunnitelmaan tulisi tehdä niitä tarkastuksia, jota hallitusohjelmassa nostetaan esille. Tuetaan aktiivista ruoantuotantoa ja tuotannon kehittämistä. Markkinoiden merkitys on nykytilanteessa korostunut ja SLC on tyytyväinen niihin toimenpiteisiin jota talousarviossa kohdistetaan elintarvikeviennin edistämiseen ja pysyvämpien vientirakenteiden kehittämiseen. Tukien osalta SLC haluaisi myös tuoda esille että maatalouden ympäristötoimenpiteitä on myös pystytty rahoittamaan ympäristöministeriön kautta. Hyvä esimerkki tässä on ympäristöministeriön kipsihanke jota pidetään viljelijöiden keskuudessa todella hyvänä toimenpiteenä ilman suurempaa byrokratiaa. Tämä yhteistyö voitaisiin vielä kehittää esimerkiksi maatalouden monimuotoisuus kohteiden osalta jotka eivät nyt täytä ympäristösopimusten vaatimuksia.
- Ruokaviraston toimintakyky huolestuttaa SLC:tä. Hallintoa ja tietojärjestelmiä voidaan varmasti vielä tehostaa ilman että tämä vaikuttaa tässä tapauksessa viljelijöiden palveluihin. SLC katsoo että Ruokaviraston toiminnasta tulisi laatia ulkopuolinen selvitys jossa käydään läpi ne toimenpiteet joiden kautta voidaan tehostaa toimintaa ja alentaa viraston viljelijöille kohdistuvat kustannukset.
- Elintarvikemarkkinalakiin on tulossa pieniä lakia parantavia muutoksia. SLC haluaa tuoda esille että tuleville vuosille tulisi laatia selkeät tulostavoitteet ja muita puitteita niin että elintarvikevaltuutetun toiminta johtaa elintarvikeketjun toiminnan kehittämiseen.

- Suomen sikatalous on pitkään tehnyt edelläkävijätyötä salmonellan torjunnassa. Tämä työ on äskettäin julkaistussa Luken tutkimuksessa todettu olevan erittäin arvokasta suomalaisten kansanterveydelle. Tämä työ on kuitenkin todella raskas sianlihatuottajille ja teurastamoalalle. Suomen salmonellastatuksen ylläpitäminen markkinatilanteessa jossa toisilla vaatimuksilla tuotetut sianlihatuotteet pääsevät Suomen elintarvikemarkkinoille tulee alalle todella kalliiksi. Tuottajien maksettavaksi tulevat salmonellavakuutukset kallistuvat vuosittain. Pitkään on nyt keskusteltu kansallisen salmonellarahaston perustamisesta. Tällä hetkellä MMMssä on valmistumassa raportti jossa tarkastellaan rahaston lähtökohtia. Tarkoitus on että tuottajat maksaisivat osan rahaston kautta maksettavista salmonellakorvauksista mutta rahasto ei saada toimimaan ilman valtion rahoitusta rahaston pääomaan. SLC haluaa nostaa tämän asian esille ensi vuoden talousarvio keskusteluun. Valtion kautta tuleva pääomittaminen olisi noin 15 – 20 milj. euroa.
- Viimeiset kriisivuodet ovat tuoneet vahvasti esille maatalousneuvonnan merkityksen ja SLC haluaa korostaa, että neuvonnalle pitäisi kohdentaa riittävästi varjoja.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Mats Nylund, puheenjohtaja